

AKO PODPORÍME CESTOVNÝ RUCH NA SLOVENSKU?

FINANČNÁ INJEKČIA CESTOVNÉMU RUCHU

Mgr. Elena Dobálová, sekcia cestovného ruchu MDV SR

Pandémia ochorenia COVID-19 zasiahla všetky sektory ekonomického a spoločenského života nielen na Slovensku, ale aj v celosvetovom meradle. Jedným z odvetví, ktoré je okrem iného aj priamo naviazané na zahraničných turistov a ich pohyb a tiež veľmi citlivo reaguje na zmeny vo svete, je odvetvie cestovného ruchu. Aj preto Ministerstvo dopravy a výstavby SR (MDV SR), ktoré má cestovný ruch v gescii, pripravilo finančnú pomoc subjektom, ktoré v tomto segmente pôsobia. Podnikatelia z gastru, ubytovania a iných vybraných odvetví majú teda možnosť získať finančnú pomoc za obdobia, keď bolo ich podnikanie obmedzené pandémiou covidu.

Podnikateľom zo sektora cestovného ruchu sprístupnilo MDV SR finančnú pomoc vo formách schém pomoci, z ktorých prvá bola spustená ešte koncom minulého roka. Od 15. decembra 2020 poskytujeme nepretržite pomoc všetkým podnikateľom v segmente cestovného ruchu. V rámci tejto cielenej formy pomoci sme vyseletovali 72 ekonomických činností, ktoré sú obsiahnuté v dvadsiatich kategóriách podľa štatistickej klasifikácie SK NACE kódov. Okrem ubytovania a činností reštaurácií sú medzi nimi aj vodná doprava, činnosti cestovných agentúr a cestovných kancelárií, ale aj prevádzky múzeí, voľnočasové aktivity a zábavné činnosti alebo organizovanie kongresov a podnikateľských výstav.

PODMIENKY ZÍSKANIA POMOCI

Podmienky schém sme nastavili tak, že v prípade, že má podnikateľ pokles obrátov o 40 a viac %, poskytujeme finančnú pomoc vo výške 10 % z poklesu a za referenčné obdobie sme stanovili rok 2019. Pokiaľ pri schéme minimálnej pomoci (schéma de minimis) sa porovnáva vybraný mesiac s mesiacom v roku 2019, pri schéme štátnej pomoci (velká schéma) sa porovnáva priemer celého roka s rokom 2019. Pri predkladaní žiadosti sme ponechali pomerne veľký priestor forme, akou si podnikatelia poskladajú žiadanú pomoc. Môžu žiadať o pomoc za viacero ekonomických činností a za pomerne veľké obdobie. Neobmedzujeme ich na podanie jedinej súhrnnej žiadosti, ale môžu predkladať žiadosti za každú činnosť samostatne alebo spoločne. Pri schéme de minimis môžu podať jedinou žiadosť, alebo predkladať žiadosti za jeden či viac mesiacov. V oboch formách pomoci však platí pravidlo 1 mesiac – 1 činnosť – 1 žiadosť. Inými slovami, o pomoc za vybraný mesiac môžu požiadať len v jednej schéme, ak žiadajú o pomoc v jednej ekonomickej činnosti. Napríklad, ak žiadateľ požiada o pomoc za máj 2020 v činnosti gastru, môže tak urobiť buď v schéme de minimis, alebo vo veľkej schéme. Ak majú viacero činností a požiadať za niektorú o pomoc za máj 2020, opakovane môžu podať žiadosť len za inú činnosť. Všetky informácie vrátane príkladov sú dostupné na stránke ministerstva v časti venovanej schémam pomoci.

SCHÉMA DE MINIMIS

Prvou pomocou, schémou minimálnej pomoci (schéma č. DM 17/2020), ktorú sme spustili v polovici decembra 2020, sme odštartovali poskytovanie finančných príspevkov na pokrytie častí fixných nákladov, ktoré museli podnikatelia vynaložiť z dôvodu negatívnych dosahov na fungovanie ich zariadení v dôsledku opatrení vlády SR alebo v čase po opätovnom spustení ich prevádzok. Pre túto schému sú oprávnenými subjektmi mikro, malé, stredné aj veľké podniky. Nie sú vylúčené žiadne typy subjektov, teda žiadať o finančný príspevok môžu právnické aj fyzické osoby, avšak podmienkou je podnikanie na území Slovenskej republiky.

Pri spustení pomoci sme podmienky nastavili pomerne striktné a žiadatelia boli práve v dôsledku vyhláseného núdzového stavu v ťažkej situácii, pretože nemali možnosť preukázať, že napríklad nemajú dlh voči štátu. V záujme zvýšenia možnosti čerpať finančnú pomoc z našej minimálnej pomoci sme neskôr upravili podmienky, ktoré musia žiadatelia splniť a zjednodušili sme tak možnosť získať finančnú pomoc. Upustili sme napríklad od podmienky mať vyrovnané finančné, odvodové a poistné záväzky voči štátu zo strany žiadateľov a tiež sme lehotu nálezu inšpektorátu práce, v ktorej nesmel byť takýto nálež, skrátili z troch na dva roky.

Prvou výzvou sme pomáhali podnikateľom prekryť výpadky za mesiace apríl – október 2020. Po úprave spomenutých podmienok sme v apríli tohto roka rozšírili poskytovanie pomoci o mesiace november 2020 – marec 2021 a následne v auguste 2021 sme doplnili ešte pomoc za mesiace apríl – máj 2021. Takto sme postupne rozšírili oprávnené obdobie poskytovanej pomoci celkovo na 14 mesiacov.

Najnovšia, 4. výzva (Jesenná pomoc), ktorú sme spustili 6. decembra 2021 ponúka pomoc pre mesiace september – november 2021. Táto výzva je samostatná. Znamená to, že aktuálne sú pre podnikateľov v segmente cestovného ruchu dostupné súbežne dve schémy de minimis. Jedna pre oprávnené obdobie apríl 2020 – máj 2021, druhá pre september – november 2021.

Pri schéme minimálnej pomoci je limit 200-tisíc eur, ktorý sa počíta ako pomoc poskytnutá k aktuálnemu roku a dvom predchádzajúcim. V porovnaní so schémou štátnej pomoci je táto pružnejšia na spracovanie,

pretože finančné prostriedky sa vyplácajú v priemere do 10 pracovných dní od vydaného rozhodnutia a podnikatelia nemusia predkladať svoje účtovné doklady a následne čakať na uzatvorenie zmluvy.

VELKÁ SCHÉMA

Druhou pomocou je schéma štátnej pomoci (schéma č. SA 62256 (2021/N), ktorej filozofiou je poskytnutie pomoci veľkým podnikom, resp. pre všetkých, ktorí formou minimálnej pomoci vyčerpali predpísaný limit 200-tisíc eur. Základné podmienky čerpania pomoci v rámci tejto schémy sú rovnaké ako pri minimálnej pomoci.

Schéma štátnej pomoci neumožňuje duplicitu so schémou minimálnej pomoci. Inými slovami, ak už žiadateľ získal pomoc za niektoré obdobie a k ekonomickej činnosti v rámci schémy de minimis, pre to isté obdobie v tej istej činnosti nemôže žiadať o pomoc v rámci Veľkej schémy.

Špecifické predkladanie žiadostí

Štátnu pomoc bolo možné podľa pôvodnej Schémy pomoci poskytnúť najneskôr do konca roka 2021.

Zásadný rozdiel je v tom, že zmluvný vzťah je na základe Zmluvy o poskytnutí finančného príspevku, a tiež v tom, že správnosť výpočtu nekrytých fixných nákladov sa overuje podľa predložených mesačných výkazov ziskov a strát za referenčné obdobie a oprávnené obdobie. Veľmi dôležité je, aby žiadatelia predkladali informácie o obratoch pred zdanením.

Napriek tomu, že oprávnené obdobie Schémy je od apríla 2020 do marca 2021, žiadosti sa predkladajú samostatne za každý fiškálny rok žiadateľa, nie kalendárny rok. Napríklad, ak je fiškálny rok podniku september – august, v rámci tejto schémy podáva samostatne žiadosť za obdobie apríl 2020 – august 2020 a druhú za september 2020 – marec 2021. Ďalším špecifikom tiež je, že auditované účtovné závierky sa predkladajú len za ukončené hospodárske roky.

Aj pre túto schému sú oprávnenými subjektmi mikro, malé, stredné aj veľké podniky, teda aj rozpočtové alebo príspevkové organizácie vo vlastníctve štátu, alebo samosprávy, ak vykonávajú hospodársku činnosť. Nie sú vylúčené žiadne typy subjektov, teda žiadať o finančný príspevok môžu právnické aj fyzické osoby, avšak podmienkou je podnikanie na území Slovenskej republiky.

Podporené obdobia a možné výšky pomoci

V rámci Veľkej schémy boli otvorené dve výzvy. Prvou bola pomoc podnikateľom prekryť výpadky za oprávnené obdobie mesiace apríl 2020 – marec 2021, ktorú ministerstvo predstavilo v lete 2020. Druhou, spustenou v októbri, bola následne možnosť požiadať o pomoc pre obdobie mesiacov apríl – máj 2021. V rámci Schémy štátnej pomoci bol vyčlenený rozpočet v objeme 37,25 milióna eur, kde pre prvú Výzvu bol maximálny limit finančnej pomoci stanovený na 1 milión eur pre žiadateľa a pre druhú výzvu na 200 000 eur.

PRÍPRAVY NA BUDÚCNOSŤ

Už dnes MDV SR pripravuje pokračovanie poskytovania pomoci pre cestovný ruch. Aktuálny vývoj pandemickej situácie a s tým súvisiace opatrenia, ktoré obmedzujú podnikateľov v ich činnosti, indikujú, že aj poskytovanie pomoci bude pokračovať. Pre Schému štátnej pomoci je to predĺženie poskytovania pomoci podľa prvej a druhej výzvy a následné otvorenie novej výzvy pre mesiace konca roka 2021.

RESUME: HOW DO WE SUPPORT TOURISM IN SLOVAKIA? FINANCIAL INJECTION FOR TOURISM The Ministry of Transport and Construction of the Slovak Republic has reacted to the development of the pandemic in Slovakia to help the collapsing tourism segment. The Ministry has provided two different forms of financial assistance to the tourism industry to help Slovak entrepreneurs mitigate their business shortfalls during the pandemic. On 6 December 2021, Ministry launched the so-called "autumn aid" for tourism and gastronomy. This is the fourth call under the "de minimis" scheme for the period September, October and November 2021 under the same conditions as the previous calls (from April 2020 to May 2021). Those who have already exhausted the limit (200 thousand euros) of the "de minimis" scheme can apply for aid through the so-called "Grand Scheme".

Banská Štiavnica
Foto: Veronika Hubková

Banská Štiavnica
Foto: Viera Sabová